

Paulo Coelho

Svetimautoja

Paulo Coelho
Svetimautoja

Iš portugalų kalbos vertė Zigmantas Ardickas

VILNIUS 2016

UDK 821.134.3(81)-31
Co-38

Paulo Coelho
Adultério

This edition was published by arrangements with
Sant Jordi Asociados Agencia Literaria S.L.U., Barcelona, Spain.
All rights reserved.

<http://paulocoelhoblog.com/>

© Paulo Coelho, 2014
© Vertimas į lietuvių kalbą, Zigmantas Ardickas, 2014
© Viršelio dizainas, *Compañía (lookatcia.com)*
© Viršelio nuotrauka, *Ingram Publishing*
© Leidykla VAGA, 2014

ISBN 978-5-415-02369-1

**„O, Nekaltai Pradėtoji Marija,
Melski už mus, kurie šaukiame Tavo pagalbą.
Amen.“**

„Irkis į gilumą“.

Lk 5, 4

Kas rytą, pramerkusi akis „naujai dienai“, noriu vėl užsimerkti ir nesikelti iš lovos. Bet reikia.

Turiu nuostabų, aistringai mane mylintį vyrą, garbaus investicijų fondo savininką, kuris kasmet, kaip teigiama verslo žurnale *Bilan*, atsiduria – net nenoromis – trijų šimtų turtingiausių Šveicarijos žmonių sąrašė.

Turiu du sūnus, kurie, pasak mano draugijų, yra mano „gyvenimo prasmė“. Netrukus turiu patiekti jiems rytinę kavą ir išlydėti juos į mokyklą, kuri yra per penkias minutes kelio nuo namų pėsčiomis, – ten jie mokosi visą dieną ir taip leidžia man dirbti ir turėti laiko sau. Po pamokų, kol mudu su vyru grįžtame namo, jais rūpinasi auklė filipinietė.

Man patinka mano darbas. Esu vertinama žurnalistė, dirbanti gerbtiname dienraštyje, kurį galima aptikti beveik visuose Ženevos, kurioje mes gyvename, kampeliuose.

Kartą per metus vykstu su šeima atostogauti, dažniausiai į dieviškas vietas su puikiais paplūdimiais, esančiais egzotiškuose miestuose, pilnuose neturtingų gyventojų, kurie padeda mums pasijusti dar didesniais turčiais, dar privilegijuotesniais ir dėkingais už gyvenimo suteiktas palaimas.

Dar neprisistačiau. Labai malonu, mano vardas Linda. Esu trisdešimt vienerių, 1 m 75 cm ūgio, sveriu 68 kg ir dėviu geriausius drabužius, kokius tik įmanoma nusipirkti už pinigus (dėl begalinio mano vyro dosnumo). Vyrams sužadinu geismą, o moterims – pavydą.

Tačiau kas rytą, kai atsimerkiu ir pažvelgiu į šį idealų pasaulį, kurį užkariauti svajoja visi, bet nedaugelis teįstengia, žinau, kad diena bus katastrofiška. Iki šių metų pradžios aš nieko neklausinėjau, tik gyvenau savo gyvenimą, kaip ir anksčiau, nors kartais jausdavausi kalta, kad turiu daugiau, nei nusipelniau. Vieną gražią dieną, kai ryte visiems viriau kavą (prisimenu, jau buvo pavasaris ir sode skleidėsi pirmosios gėlės), paklausiau savęs: „Ar tai viskas?“

Neturėjau šito klausti. Bet dėl to buvo kaltas vienas rašytojas, iš kurio vakar ėmiau interviu ir kuris netikėtai man pasakė:

– Man visai neįdomu būti laimingam. Man labiau patinka gyventi aistringai, rizikingai, nes niekada nežinome, ką sutiksime ateityje.

Tuomet pamaniau: vargšelis. Niekada nėra patenkintas. Taip ir mirs liūdnas ir nelaimingas.

Kitą dieną suvokiau, kad aš niekuo nerizikuoju.

Žinau, ką sutiksiu ateityje: kitą dieną, visiškai tokią pat kaip ir vakarykštė. Ar gyvenu aistringai? Ką gi, myliu savo vyrą, ir tai man garantuoja, jog nesusirgsiu depresija dėl to, kad privailau gyventi su kuo nors vien dėl finansų, vaikų ar padorumo.

Gyvenu saugiausioje pasaulio šalyje, mano gyvenimas tvaringas, viskas gerai, esu gera motina ir žmona. Išauklėta griežtai protestantiškai, stengiuosi taip auklėti ir savo vaikus. Nežengiu nė vieno klaidingo žingsnio, nes žinau, kad galiu viską sugadinti. Viską atlieku kuo efektyviau ir kuo mažiau įsitraukdama. Būdama jaunesnė, ne sykį esu išgyvenusi meilę be atsako, kaip ir kiekvienas normalus žmogus. Bet nuo tada, kai ištekėjau, laikas sustojo.

Kol susidūriau su tuo prakeiktu rašytoju ir jo atsakymu. Juk kuo tokie netikę rutina arba nuobodulys?

Nuoširdžiai atsakyčiau – visiškai niekuo. Tik...

...Tik slaptas siaubas, kad per valandą viskas pasikeis ir tos permainos užklups mane visiškai nepasirengusią.

Nuo tos akimirkos, kai vieną nuostabų rytą man šovė į galvą ši nelaba mintis, ėmiau būgštauti. Ar galėčiau išgyventi pasaulyje viena, jei mano vyras mirtų? Taip, atsakiau sau, nes jo palikimo užtektų kelioms kartoms. O jei mirčiau aš, kas pasirūpintų mano vaikais? Mylimas vyras. Bet jis galiausiai vestų kitą, mat yra turtingas, žavus ir protingas. Ar mano vaikai patektų į geras rankas?

Pirmiausiai pamėginau atsakyti sau į visus klausimus, išsklaidyti savo abejones. Ir kuo daugiau atsakinėjau, tuo daugiau klausimų kilo. Galbūt, kai pasensiu, vyras įsitaisys meilužė? O gal jau turi kitą, juk nebesimylime taip, kaip anksčiau? Gal jis mano, jog aš turiu kitą, nes per pastaruosius trejus metus nerodžiau daug dėmesio?

Mes niekada nesipykstame dėl pavyduliavimo, ir man tai visada atrodė puiku, bet nuo to pavasario ryto ėmiau įtartai, ar tik tai nerodo, kad jau visai nebemylime vienas kito.

Dariau viską, kas įmanoma, kad daugiau apie tai nebegalvočiau.

Visą savaitę kaskart po darbo eidavau ko nors nusipirkti Ronos gatvėje. Neradau ten nieko, kas mane labai domintų, tačiau bent jau jaučiau, kad, tarkime, šį tą keičiu. Pasigedavau daikto, kurio anksčiau nereikėjo. Aptikdavau buitinių prietaisų, apie kurių dar nežinojau, nors buitinės technikos karalystėje naujovei atsirasti labai sunku. Vengiau kelti koją į vaikiškų prekių parduotuves, kad negadinčiau savo vaikų besaikėmis dovanomis. Vengiau ir vyriškų prekių parduotuvių, kad mano vyrui perdėtas mano dosnumas nepasirodytų įtartinas.

Kai grįždavau namo ir įžengdavau į užburtą savo privačios valdos karalystę, tris ar keturias valandas viskas atrodydavo

nuostabu, kol visi suguldavo miegoti. Tuomet pamažu mane apnikdavo slogutis.

Įsivaizduoju, jog aistra skirta jaunuoliams, ir tai, kad jos ne-jaučiu, mano amžiaus žmogui turėtų būti natūralu. Mane gąs-dino ne tai.

Šiandien, praėjus keliems mėnesiams, esu moteris, drasko-ma baimės, kad viskas pasikeis, ir baimės, kad viskas tęsis taip pat iki gyvenimo pabaigos. Kai kas sako, jog artėjant vasarai mums ateina labai keistų minčių, jaučiamės mažesni, nes daug laiko praleidžiame gryname ore, ir tai mums padeda suprasti, koks didelis pasaulis. Horizontas nutolsta už debesų ir nebesi-riboja namų sienomis.

Gali būti. Bet man nebepavyksta iškart užmigti, ir visai ne dėl karščio. Kai ateina vakaras ir niekas neatvyksta į svečius, mane gąsdina viskas: gyvenimas, mirtis, meilė ir meilės stoka, tai, kad visos naujovės pavirs įpročiais, jausmas, kad prarandu geriausius savo gyvenimo metus, įsisukusi į rutiną, kuri karto-sis iki mirties, bijau sutikti nepažįstamąjį, kad ir koks tas susiti-kimas būtų jaudinantis ir nuotykingas.

Žinoma, stengiuosi guostis svetima kančia.

Įsijungiu televizorių, žiūriu bet kurią žinių laidą. Matau begalę naujienų apie nelaimes, benamius, likusius be pastogės dėl gamtos katastrofų, pabėgėlius. Kiek šiuo metu planetoje yra ligonių? Kiek yra tyliai ar su riksmiais patiriančių neteisybę ir išdavystę? Kiek yra vargšų, bedarbių ir kalinių?

Perjungiu kanalą. Matau kokią nors istoriją arba filmą ir ke-lioms minutėms ar valandoms užsimirštu. Mirtinai bijau, kad mano vyras pabus ir paklaus: „Kas atsitiko, brangioji?“ Nes tu-rėčiau atsakyti, kad viskas gerai. Būtų dar blogiau, – praėjusį mėnesį du ar tris kartus taip ir nutiko, – jei vos mums atsigulus jis ryžtųsi uždėti ranką man ant šlaunies, imtų lėtai ja slinkti

aukštyn ir mane liesti. Galiu suvaidinti orgazmą – jau ne sykį esu taip dariusi, – bet negaliu šiaip sau imti ir sudrėkti, vien tik taip nusprendusi.

Tekdavo pasakyti, kad esu nusikamavusi, o jis niekada neprisipažindavo, kad liko apviltas, tik pabučiuodavo mane, apsi-versdavo ant kito šono, paskaitydavo paskutines naujienas savo planšetiniame kompiuteryje ir laukdavo kitos dienos. Ir kitą dieną aš išsisukdavau, aiškindavau, kad esu pavargusi, labai pavargusi.

Bet taip nutinka ne visada. Kartais turiu imtis iniciatyvos aš. Negaliu atstumti jo daugiau kaip du vakarus iš eilės, nes jis galiausiai susiras meilužę, o aš nieku gyvu nenoriu jo netekti. Truputį pasimasturbavus man pavyksta sudrėkti iš anksto, ir viskas grįžta į įprastas vėžes.

„Viskas grįžta į įprastas vėžes“ reiškia: niekas nebus taip, kaip anksčiau, kaip anais laikais, kai vienas kitam dar buvome paslaptis.

Man regis, klaidinga manyti, kad po dešimties santuokos metų įmanoma išsaugoti liepsnojančią tą pačią ugnį. Ir kaskart, kai suvaidinu patirianti malonumą per sueitį, viduje šiek tiek mirštu. Šiek tiek? Manau, kad tuštėju kur kas greičiau, nei atrodė.

Mano draugės mano, jog man sekasi, nes joms meluoju, kad dažnai mylimės, kaip ir jos meluoja man, esą nežino, kaip jų vyrams pavyksta išsaugoti tą patį susidomėjimą jomis. Jos teigia, kad sutuoktinių seksas malonus tik pirmais penkeriais santuokos metais, o paskui reikia šiek tiek „vaizduotės“. Reikia užsimerkti ir įsivaizduoti, kad tave užgulęs kaimynas ir išdarinėja tai, ko tavo vyras niekada neišdrįstų. Įsivaizduoti, kad tave paima jis ir tavo vyras vienu metu – visus įmanomus iškrypimus ir visus uždraustus žaidimus.

Šiandien, vesdama vaikus į mokyklą, įsižiūrėjau į kaimyną. Niekada nesu įsivaizdavusi jo, manęs užgulusio, – veikiau esu linkusi galvoti apie jauną reporterį, kuris dirba kartu su manimi ir, regis, išgyvena nuolatinę kančią ir vienatvę. Niekada nemačiau, kad mėgintų ką nors suvilioti, kaip tik tuo jis ir žavus. Visos redakcijos moterys jau ne kartą yra pasakiusios, kad „smagu būtų juo, vargšeliu, pasirūpinti“. Tikiu, kad jis tai suvokia ir kad jam tiesiog pakanka būti geismo objektu, niekuo daugiau. Galbūt jaučia tą patį, ką ir aš: siaubingą baimę žengti žingsnį artyn ir viską sugadinti – prarasti savo darbą, šeimą, buvusį ir būsimą gyvenimą.

Bet pagaliau... Vieną rytą pamačiau savo kaimyną ir pajutau didžiulį norą pravirkti. Jis plovė savo automobilį, o aš galvojau: tik pažiūrėk, dar vienas toks pat žmogus, kaip mano vyras ir aš. Kada nors irgi darysime tą patį. Vaikai bus užaugę ir išsikėlę į kitą miestą ar šalį, o mes būsime pensininkai ir plausime savo automobilius, – nors išgalėsime kam nors sumokėti, kad padarytų tai už mus. Tuomet, sulaukus tam tikro amžiaus, svarbu atlikti nereikšmingus darbelius, šitaip prastumti laiką ir parodyti kitiems, esą mūsų kūnas dar gerai funkcionuoja, neprarasti nuovokos apie pinigus ir nuolankiai toliau įveikti tam tikras užduotis. Švarus automobilis ar nešvarus, pasauliui mažai terūpi. Bet šį rytą mano kaimynui tik tai ir terūpėjo. Jis man palinkėjo gražios dienos, nusišypsojo ir grįžo prie savo darbo, lyg tupinėtų apie kokią Rodeno skulptūrą.

Palieku savo automobilį stovėjimo aikštelėje („Naudokitės viešuoju transportu iki centro! Liaukitės teršti aplinką!“), sėdu į tą patį autobusą kaip visada ir stebeiliju į tuos pačius pastatus už lango iki pat darbo. Ženeva, regis, niekuo nepasikeitė nuo pat mano vaikystės: senieji namai atkakliai išlieka tarp pastatų, sumanytų, regis, visiško pamišėlio, kuris XX a. šeštajame dešimtmetyje atrado „naująją architektūrą“.

Visada, kai tik keliauju, to pasigendu. To baisaus blogo skonio, tos erdvės, kur nėra didžiulių stiklo ir plieno bokštų ar greitkelių, tų medžių šaknų, atimančių iš šaligatvių betoną ir visą laiką kabinančių mus už kojų, parkų su slaptingais ažuolais, priaugusių įvairiausių žolių, nes „tokia yra gamta“... Pagaliau šis miestas kitoks nei visi, kurie modernėja ir praranda savo žavesį.

Čia mes tebesilabiname kelyje sutikę nepažįstamą žmogų ir atsisveikiname išeidami iš parduotuvės, kur nusipirkome butelį mineralinio vandens, net jei niekada nebeketiname į ją sugrįžti. Autobuse tebesikalbame su prašalaičiais, nors visas pasaulis įsivaizduoja, kad šveicarai santūrūs ir uždari.

Koks klaidingas supratimas! Bet gerai, jog kiti šitaip mano, nes taip mes daugiau kaip penkis ar šešis amžius išsaugojome savo gyvenimo stilių ir kol kas dar barbarai, kirtę Alpes, neįsiveržė su savo stebuklingais elektroniniais prietaisais, butais, sudarytais iš mažų kambarių ir svečiams įspūdį padaryti turinčių didelių svetainių, pernelyg išsidažiusiomis moterimis,

garsiakalbiais, trukdančiais kaimynams, vyrais ir paaugliais, kurie maištingai rengiasi, tačiau mirtinai bijo, ką pagalvos tėvas ir motina.

Tegu visi sau mano, kad mes teauginame karves ir tegaminame sūrį, šokoladą ir laikrodžius. Tegu sau tiki, kad prie kiekvieno Ženevos gatvės kampo stovi bankas. Mums tokį požiūrį pakeisti nėra nieko nerūpi. Esame laimingi be barbarų įsiveržimų. Visi šveicarai dabar apsiginklavę iki dantų – kadangi karo tarnyba privaloma, kiekvienas namie turi šautuvą, bet retai teišgirsi, jog kas nors nusprendė šauti į kitą žmogų.

Esame laimingi, per amžius nieko nekeisdami. Didžiuojamės išlikę neutralūs tuomet, kai Europa siuntė savo vaikus į beprasmius karus. Džiaugiamės, kad niekam neturime aiškintis dėl ne itin patrauklios Ženevos išvaizdos, dėl jos XIX amžiaus pabaigos kavinių ir po miestą vaikštinėjančių pagyvenusių damų.

Galbūt „esame laimingi“ – neteisingas teiginys. Laimingi visi, išskyrus mane, šiuo metu vykstančią į darbą ir svarstančią, kas man negerai.

Dar viena diena, ir dienraštis stengiasi rasti įdomių žinių, be įprastinių naujienų apie avarijas, užpuolimus (jei ne ginkluotus) ir gaisrus (į kuriuos išvyksta dešimtys mašinų su labai įgudusiais ugniagesiais, užtvindančiais seną butą dėl to, kad visus išgąsdino krosnyje užmiršto kepsnio dėmai).

Vėl grįžimas namo, malonumas gaminti valgių, paruoštas stalas ir aplink jį susirinkusi šeima, meldžianti Dievą palaiminti maistą, kurį gauname. Dar vienas vakaras, kai po vakarienės kiekvienas sprunka į savo kampatį: tėvas skuba padėti sūnums ruošti namų darbų, motina stengiasi palikti virtuvę švarią, namus sutvarkytus, pinigų tarnaitėi, kuri rytoj ateis labai anksti.

Šiais mėnesiais būdavo laikotarpių, kai jausdavausi puikiai. Maniau, kad mano gyvenimas prasmingas, kad tokia yra žmogaus paskirtis Žemėje. Vaikai suvokia, jog motina rami, vyras kuo švelniausias ir dėmesingiausias, ir visi namai, regis, turi savo šviesą. Esame laimės pavyzdys visai gatvei, miestui, valstijai – ją čia vadiname kantonu, – netgi šaliai.

Ir staiga, be jokio racionalaus paaiškinimo, įeinu į dušo kabiną ir pravirkstu. Verkiu vonios kambaryje, nes ten niekas negali girdėti mano kūkčiojimo ir užduoti klausimo, kurio labiausiai nemėgstu: „Ar tau viskas gerai?“

Taip, kodėl gi ne? Ar matai mano gyvenime ką nors negerai? Nieko.

Tik naktį, kuri mane gąsdina.

Dieną, kuri nežadina man jokio entuziazmo.

Laimingus praeities vaizdus ir tai, kas galėjo būti, bet nebuvo. Nuotykią troškimą, taip niekada ir neįgyvendintą.

Siaubą, kad nežinau, kas nutiks mano vaikams.

Ir tuomet mintys ima sukintis apie neigiamybes, visada tas pats, tarsi demonas tykotų kambario kertėje, ketindamas šokti ant manęs ir pasakyti, jog tai, ką vadinau „laime“, tebuvo laikina būseną, kuri negalėjo ilgai trukti. Aš visada tai žinojau, ar ne?

Noriu keistis. Turiu keistis. Šiandien darbe buvau suirzusi labiau nei įprastai, nes stažuotojas užtruko surasti prašomą informaciją. Nesu tokia visada, bet pamažu imu prarasti savitvardą.

Kvaila kaltinti konkretų rašytoją ir jo interviu. Tai nutiko prieš kelis mėnesius. Jis tik pravėrė žiotis ugnikalnio, kuris bet kurią akimirką gali išsiveržti, aplinkui pasėti mirtį ir viską sunaikinti. Jei ne tas rašytojas, gal būtų buvęs filmas, knyga ar dar kas nors, su kuo persimečiau pora žodžių. Įsivaizduoju, jog kai kurie žmonės daugybę metų leidžia įtampai viduje stiprėti, patys to nepastebėdami, ir vieną gražią dieną dėl kokio menkiesio pameta galvą.

Tuomet sako: „Gana. Daugiau šito nebenoriu.“

Vieni nusižudo. Kiti išsiskiria. Yra tokių, kurie vyksta į skurdžius Afrikos kraštus gelbėti pasaulio.

Bet aš save pažįstu. Žinau, jog vienintelė mano reakcija bus užgniaužti tai, ką jaučiu, kol mane iš vidaus sugraus vėžys. Nes esu įsitikinusi, kad dauguma ligų kyla dėl nuslopintų emocijų.

Pabundu antrą nakties ir žiūriu į lubas, nors žinau, jog ryte teks anksti keltis, – o šito tiesiog nepakenčiu. Užuoat galvojusi ką nors naudinga, pavyzdžiui, „kas man darosi“, tiesiog neįstengiu kontroliuoti minčių. Būna dienų, – nors, dėkui Dievui, mažai, – kai klausiu savęs, ar nereikėtų eiti į psichiatrijos ligoninę ieškoti pagalbos. Šitai padaryti man trukdo ne darbas, ne mano vyras, bet vaikai. Jie negali suvokti, ką aš jaučiu, niekaip.

Viskas sustiprėję. Vėl imu galvoti apie santuoką, – savąją, – kuriai nebūdingas pavydas, jis neišryškėja per jokią pokalbį. Bet mes, moterys, turime šeštąjį pojūtį. Galbūt mano vyras sutiko kitą ir aš nesąmoningai tai jaučiu. Tačiau neturiu jokio pagrindo jį įtarinėti.

Ar tai ne absurdas? Ar iš visų pasaulio vyrų aš susituokiau su vieninteliu tobulu? Negeria, nedingsta vakarais, neturi dienos, kurią praleistų vien su draugais. Jo gyvenimas apsiriboja šeima.

Tai būtų svajonė, jei nebūtų košmaras. Nes jaučiu didžiulę atsakomybę į tai reaguoti.

Tada suvokiu, kad tokie žodžiai kaip „optimizmas“ ir „viltis“, kuriuos randame visose knygose, mėginančiose mus įtikinti ir parengti gyvenimui, ir telieka žodžiai. Galbūt juos ištarę išminčiai ieškojo jų reikšmės ir pasinaudojo mumis kaip jūros kiaulytėmis, norėdami pasižiūrėti, kaip mes reaguosime į šį stimulą.

Iš tikrųjų pavargau gyventi laimingą ir tobulą gyvenimą. Ir tai tegali būti kokios nors psichikos ligos požymis. Užmiegu apie tai galvodama. Kas žino, ar neturiu kokios nors rimtos bėdos?

Einu pietauti su drauge.

Ji pasiūlė susitikti japonų restorane, apie kurį niekad nebuvau girdėjusi, – keista, nes dievinu japonų valgius. Draugė patikino, kad vieta puiki, nors tolokai nuo mano darbo.

Nuvykti buvo sunku. Turėjau važiuoti dviem autobusais ir prašyti, kad kas nors parodytų tą galeriją, kurioje yra „puikus restoranas“. Man viskas atrodo siaubinga – dekoracijos, stalai, užtiesti popierinėmis staltiesėmis, jokie gražaus vaizdo pro langą. Bet ji buvo įsitikinusi. Ten vieni geriausių valgių, kokių ji ragavusi Ženevoje.

– Aš visada valgydavau tame pačiame restorane ir maniau, jog tai protinga, bet nieko ypatingo, – sakė ji. – Tik staiga vienas mano draugas, dirbantis Japonijos diplomatinėje misijoje, pasiūlė man nueiti į šitą. Vieta pasirodė siaubinga, kaip tikriausiai ir tau. Bet restoranu rūpinasi patys šeimininkai, ir tai iš esmės viską keičia.

Aš visada einu į tuos pačius restoranus ir užsisakau tuos pačius patiekalus, pamaniau. Net čia nepajėgiu rizikuoti.

Mano draugė geria antidepresantus. Apie tai mažiausiai norėčiau su ja kalbėtis, nes šiandien priėjau prie išvados, kad esu per žingsnį nuo ligos ir nenoriu to pripažinti.

Ir pasakiusi sau, jog man mažiausiai patiktų tai daryti, kaip tik šitaip ir padarau. Svetima tragedija visada sušvelnina mūsų kančią.

Paklausiu, kaip ji jaučiasi.

– Daug geriau. Nors vaistai paveikė ne iškart, bet kai jau jie pradeda veikti organizmą, atgauname susidomėjimą aplinka, viskas vėl įgyja spalvas ir skonį.

Kitaip tariant: kančia virto dar vienu farmacijos pramonės pelno šaltiniu. Tau liūdna? Išgerk tabletę, ir tavo rūpesčiai baigsis.

Atsargiai teiraujuosi, ar jai būtų įdomu bendradarbiauti ir parašyti dienraščiui didelį straipsnį apie depresiją.

– Neverta. Dabar žmonės viską susižino iš interneto. Ir ten pateikti vaistai.

Klausiu, kas aptariama internete?

– Šalutinis vaistų poveikis. Niekam neįdomūs kitų žmonių simptomai, nes jie gali būti užkrečiami. Staiga galime pajusti ką nors, ko anksčiau neįjautėme.

Ir daugiau nieko?

– Meditacijos pratimai. Bet netikiu, kad jie duotų gerų rezultatų. Jau visus išmėginau, bet man pagerėjo tik tada, kai nusprendžiau pripažinti, kad turiu bėdą.

Bet ar žinojimas, kad nesi viena, nepadeda? Ar aptarti, ką jauti dėl depresijos, negerai visiems?

– Jokiu būdu. Tam, kas išėjo iš pragaro, visai neįdomu, kaip ten gyvenimas tęsiasi.

Kodėl tiek metų praleido tokios būsenos?

– Nes netikėjau, kad galiu būti prislėgta. Be to, kai plepėdavau su tavimi ir kitomis draugėmis, visos sakydavo, kad tai nesąmonė, kad žmonėms, kurie turi tikrų bėdų, nėra kada išgyventi depresiją.

Teisybė; aš irgi taip sakydavau.

Užsispiriu: straipsnis arba įrašas tinklaraštyje galėtų padėti žmonėms išverti ligą ir ieškoti pagalbos. Kadangi aš nesu prislėgta ir nežinau, kas tai yra, – pabrėžiu, – ar ji negalėtų bent šiek tiek apie tai papasakoti?

Ji dvejoja. Bet yra mano draugė ir galbūt kuo nors nepasitiki.

– Jautiesi taip, lyg būtum atsidūrusi spąstuose. Žinai, kad esi pagauta, bet nepajėgi...

Kaip tik taip ir galvojau prieš kelias dienas.

Ji ima vardyti daugybę požymių, kurie, regis, būdingi visiems, jau apsilankiusiems vadinamajame pragare. Valios stoka keltis iš lovos. Pačios lengviausios užduotys pareikalauja herakliškų pastangų. Kaltės jausmas, kad neturi jokio pagrindo šitaip jaustis, kai tiek daug žmonių pasaulyje tikrai kenčia.

Mėginu sutelkti dėmesį į puikų valgį, kuris taip kalbantys jau ėmė nebetekti skonio. Mano draugė pasakoja toliau:

– Apatija. Apsimesti linksma, apsimesti liūdna, suvaidinti orgazmą, dėtis, kad linksminiesi, kad gerai miegojai, kad gyveni. Kol ateina metas, kai supranti, kur yra ta įsivaizduojama raudona linija, kurią peržengęs nebegalėsi sugrįžti. Tuomet liaujiesi skųstis, nes protestas bent reiškia, kad su kuo nors kovoji. Vegetuoji ir stengiesi nuo visų pasislėpti. O tai nelengva.

Ir kas sukėlė jai depresiją?

– Konkrečiai niekas. Bet kam tiek klausimų? Ar tu jauti ką nors panašaus?

Aišku, kad ne!

Geriausia pakeisti pokalbio temą.

Šnekėjomės apie vieną politiką, iš kurio prieš porą dienų ėmiau interviu, buvusį mano mylimąjį iš vidurinės, galbūt net nebeprisimenantį, kad keliskart bučiavomės ir kad jis čiupinėjo mano dar ne visai susiformavusias krūtis.

Mano draugę apėmė euforija. Aš tik mėginu apie nieką negalvoti – reaguuju autopiloto režimu.

Apatija. Dar nepasiekiau tokios pakopos, protestuoju dėl to, kas man darosi, bet įsivaizduoju, kad netrukus – gal po kelių

mėnesių, dienų ar valandų – galiu prarasti bet kokią susidomėjimą kuo nors, ir bus labai sunku jį atgauti.

Regis, mano siela iš lėto palieka kūną ir einu į nežinomą, „saugią“ vietą, kur man nereikia kęsti savo naktinių košmarų. Tarsi būčiau ne siaubingame japonų restorane, kuriame yra gardžių valgių, ir visa, ką išgyvenu, tebūtų scena iš mano regimo filmo, į kur nenoriu arba negaliu įsikišti.

Pabundu ir kartoju tuos pačius nuolatinius ritualus – išsivalyti dantis, susiruošti į darbą, eiti į vaikų kambarį jų pažadinti, visiems paruošti rytinę kavą, šypsotis, sakyti, kad gyvenimas yra gražus. Kiekviena minutė ir kiekvienas mostas man sunkus, to sunkumo nesugebu atpažinti, kaip ir gyvūnas ne iškart supranta, kaip įkliuvo į spąstus.

Valgis darosi beskonis, šypsena, priešingai, dar praplatėja (kad jie nieko neįtartų), noras pravirkti užgniauziamas, šviesa atrodo pilka.

Tas vakarykštis pokalbis man neišeina į naudą: imu manyti, kad jau liaujuosi maištauti ir greitai apims apatija.

Ar niekas ir to nepastebės?

Žinoma, kad ne. Pagaliau juk aš būčiau paskutinis pasaulio žmogus, kuris pripažintų, kad jam reikia pagalbos.

Tai mano bėda: ugnikalnis išsiveržė ir nebeįmanoma lavos vėl gražinti į kraterį, sodinti medžių, pajauti žolės ir atginti avių ganytis.

Aš to nenusipelniau. Visada stengiausi atsiliiepti į visų lūkesčius. Bet taip atsitiko ir nieko negaliu padaryti, tik gerti vaistus. Galbūt dar šiandien sugalvosiu dingstį rašyti psichiatrijos ir socialinio draudimo tema (jie tai dievina) ir pagaliau sutiksiu gerą psichiatrą, kurio galėčiau paprašyti pagalbos, nors tai ir neetiška. Bet ne viskas yra etiška.

Neateina jokia įkyri mintis, kuri užimtų mano protą, – pavyzdžiui, kaip laikytis dietos. Neapima tvarkos manija – tiek,

kad visada rasčiau priekabių dėl tarnaitės darbo, tos, kuri ateina aštuntą ryto ir išeina penktą pavakare, o visą tą laiką skalbia ir lygina, tvarko namus, kartais nueina į prekybos centrą. Negaliu savo nerimo ir įtampos iškrauti, stengdamasi būti supermama, nes vaikai jaus pasekmes iki gyvenimo pabaigos.

Einu į darbą ir vėl pamatau kaimyną, blizginantį savo automobilį. Bet argi jis neblizgino jo vakar?

Neištvėrusi prieinu ir paklausiu, kodėl.

– Vis dar šio bei to trūko, – atsako jis, pirma pasilabinęs, paklausęs, kaip laikosi mano šeima, ir pagyręs, kad esu gražiai apsirengusi.

Žiūriu į automobilį „Audi“ (vienas iš Ženevos prievardžių – Audilandas). Man jis atrodo tobulas. Kaimynas parodo vieną kitą smulkią detalę, kuri dar neblizga taip, kaip turėtų.

Šiek tiek išėsiu pokalbį ir galiausiai paklausiu, kaip jis mano, ko žmonės siekia gyvenime.

– Tai paprasta. Apmokėti savo sąskaitas. Nusipirkti tokį namą kaip jūsų ar mano. Turėti vaismedžių sodą, pavaišinti vaikus ir anūkus sekmadienio pietumis. Išėję į pensiją, keliauti po pasaulį.

Ir to žmonės trokšta gyvenime? Kaip tik to? kažkas labai negerai su šiuo pasauliu, ir visai ne dėl karų Azijoje arba Artimuosiuose Rytuose.

Kol dar nenuėjau į redakciją, turiu apklausti Jakobą, savo mylimąjį iš vidurinės. Nė tai man nepakelia dvasios – imu prarasti susidomėjimą viskuo.

*Romanas, kviečiantis atrasti,
kas iš tiesų esate, kur einate ir
kas jums svarbiausia.*

Linda žino, kad jai sekasi.

Ir vis tiek kas rytą atmerkusi akis, ji iškart vėl nori užsimerkti.
Draugai rekomenduoja gerti vaistus. Tačiau Linda tiesiog nori jausti –
jausti ne mažiau, o daugiau.

Taigi ji pasileidžia į netikėtą ir drąsų nuotykių, kuris pabudina tą jos dalį,
kurią ji – gerbiama žmona, mylinti motina,
ambicinga žurnalistė – laikė pradingusia.

Ir netgi ji negali nuspėti, kas nutiks...

*Paulo Coelho knygos parduotos daugiau nei 165 milijonų egzempliorių tiražu
ir jis yra pasaulyje labiausiai verčiamas tebegyvenantis autorius
(knygos išverstos į 80 kalbų). Pelnė 115 tarptautinių apdovanojimų,
2007-aisiais tapo Jungtinių Tautų taikos pasiuntiniu.*

ISBN 978-5-415-02369-1

9 785415 023691

www.vaga-11

<http://paulocoelhoblog.com/>